

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nvclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica II. Qvadragesimæ Feria II. Quanta audiuimus facta in
Capharnaum: fac & hic in patria tua. Luc. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

Age igitur peccator, deserelupas, regionesque longinquas, sues, & sceleras accide supplex Deo; dic: Pater, peccavi in cœlum, & coram te: Nam malum coram te feci. Misere.

DOMINICA III. QVADRAGESIMÆ Feria II.

Quanta audiuius facta in Capharnaum: fac & hic in patriatua.

Luc. 4.

Ioseph, Gen. 34. in patria, et si charus patris; at fratribus exosus fuit, greges seruabat, plebeius agebat; demum venundatus est. Murat cœlum, extraque patriam breui par fit Regi, adoratur. Ita Iesus domi in glorius, fabri filius, subditus parentibus, mechanicus habitus fuit: at foris mira patrat mirus.

Nos huius occasione

I. *Quod iudicia Dei verenda: non querenda.*

II. *De hoc: Fac & hic in Patria.*

III. *De miraculis ex dono gratis dato.*

IV. *De miraculis gratum facientibus.*

PARS I.

Iudicia Dei verenda: non querenda.

1. *Eft inex- plicable.* I. *Vdicia Dei abyssus multa.* 1. Limantes Iphigenia, filia Agaménonis, immolationem pinxit & cognatos vario luctus scheme circum: at patris vultum velo obnubebat. Sciscitanti causam ait; luctus patris tali in re & loco coloribus nequeunt adumbrari. Ita iudiciorum Dei abyssus tutius filetur; quam verbis delineari laboratur. 2. *Quales Exod. 25. supra Propitiatorium Cherubini passis alis stant illud operientes, & intuentur attoniti:* ita quo plus homines, & Angeli considerant iudicium Dei; hoc longius id fugit ab oculis.

3. *Ioannes vidit, Apoc. 5. librum, intus forisque scriptum, signatum sigillis 7. 3. Inscruta- bile.* quem legere, vel aperire nemo in cœlo, terra, infraterram poterat. Liber est iudiciorum Dei: intus arcana prædestinationis; foris prouidentia. Rom. 11. O altitudo diuinitarum sapientia, & scientie Dei: quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles via eius.

II. *Hic Rubus ardantis Iustitiae, & lucentis Misericordiae; at spinosus à diffi- cultatibus, Exod. 3. Nimirum illud est, de quo, Psal. 17. Posuit tenebras latibulum suū.* 1. *In eo quadratura latet circuli. 2. Ibi trá- tus maris rubri ac profundi. 3. Is fluuius est inuadibilis Ezechieli, cap. 45. sed fit usque altior.*

II. *Quid? 1. Philosophi fluxum, reflu- similia. umq; maris non capiunt; & Dei iudicia prædestinantis, ac reprobantis quis cepe- rit? 2. Nec medicus de morbo interiore iudicat; nisi ad exteriora se det foras. 3. Nec Astrologus de futuris coniectat; ni- si ex aspectu, motuque fiderum. Ita nec quisquam de iudiciis Dei quicquam, nisi per coniectaram.*

Et tamen hominum ea est curiositas, Hominum temeraria curiositas. vt circa has syrtes natitare: ea temeritas, vt scrutari maiestatem non vereantur; in regia Dei inuadens atria. Audet, & quarit: Cur hunc inter Turcos nasci voluit Deus? Istum baptizari, non hunc? Hunc incunis mori; decrepitum illum? Cur hunc ingeniosum; bardum alium? Cur hic prædestinatus; non is? Cur Petri misertus; non Iudæ? Cur potius Adæ ac posteris dedit locum penitentie; ac gratiae; quam Lucifer & affeclis? Cur in Iudæa non Chaldæa nasci: cur in patria non edere miracula, sed alibi voluerit? O audaciam percutiendi!

PARS

PARS II.

De hoc: Fac & hic in Patria.

Gratia di- 1. Ratiæ gratum facientes offeruntur:
surfa. di- omnibus, vti necessariæ: at gratis
surfa. dan- datae; quales sunt miraculorum; lingua-
*107. rum, prophetiæ; dantur paucis. Sed & v-
tra que non æqualiter omnibus. Nam Io-
ann. 5. Spiritus, vbi vult, spirat.*

Neque cœlorum idem vbique sunt
influxus: in oriente nascuntur gemmæ; in
occidente metalla; Africa leones, Aquila-
rias Barbaria, crocodilos Aegyptus pro-
ducit: &c.

Hic segetes, illuc veniunt felicius vue.

Ita nec Deus omnia dat omnibus dona
gratiarum. *Quanta audiuius facta* in So-
doma, in diluio? *Quanta* in Lege Mosai-
ca, in Aegypto, in mari rubro, in deserto?
Quanta Elisæus, Elias? *Quanta* in Caphar-
naum, Galilæa, Iudæa? *Fac & hic in Nazar-
eth. Et cur non à Iesu?* Psalm. 118. *Reuelo
oculos meos, & considerabo mirabilia de lege
tua.* Scholæ docent: Idem manens idem sem-
per idem operari: Psalm. 101. *Tu autem idem i-
pse es, & anni tui non deficiuntur.* Cur igitur
non eadem in patria facis, ac alibi?

*I. Fides mi-
racula ne-
cessaria.* II. Primo. An quod Nazarenigenium
sint infecti superstitutionibus? Nam fides
ad miracula requiritur à Domino. 1. Vt
Marc. 6. Dæmoniaco ait: *Si potes credere,*
omnia possibilia sunt credenti. 2. Archisynago-
go Luc. 8. *Noli timere, credet tantum, &*
salua erit. 3. Marthæ Joan. 8. *Si credideris, vi-
debis gloriam Dei.* 4. Chananæ Matt. 15. *O
mulier, magna est fides tua.* Ita vbi fides, ibi
sunt miracula: & vbi miracula, ibi scep-
fit fides.

Miracula nulla apud libus nullam vñquam vera miracula. Ne-
gabat ideo miraculum Dominus Herodi curioso, Matth. 27. 2. Et Pharisæis,
Matth. 12. *Volumus à te signum videre.* 3. Baalitæ 3. Reg. 19. ad rauim vociferaban-

tur: at nequicquam: nil signi edebatur.
Decrat fides. Orat Elias: iam ignis cœlo
ruit; deuorat omnia. 4. Flumina Syriæ
lepram Naamani tollere nequibant;
quibat Iudææ Iordanis, vbi Eliæs
morabatur. 4. Regum 5. In Ecclesia
& au[m]p[er]al[er]y est Iesus.

Secundo. Sed cur denique non in pa- 2. *Patria*
tria facis miracula, Iesu? *Quia nemopro-* multis ad-
phera acceptus est in patria sua. 1. Vt Gen. 40, uersa.
Joseph domi exosius, despctus: in Aegy-
pto euehitur. 2. Moysæs, Exod. 2. à matre
in scirpea fiscella exponitur aquis: ab
aliena Pharaonæa educatur. Num. 12. Ab
sorore rideatur; à sis tantū non pene lapi-
datur: at à Rege & Principibus eximio cū
honore accipitur. Exod. 17. 3. Dauid, 1. Reg.
17. à fratribus despicitur, &c. 25. ab Na-
bal: at Israelitæ, & chori Virgi[n]um de-
cem millibus vnum anteponunt. 4. Da-
niel, 6. 5. Mardochæus, Esth. 7: quantos ex-
tra patriâ honores indiplicuntur? 5. Eliæ
persequuntur Israelitæ: 3. Reg. 17. Miran-
tur alii, ac venerantur. Item Elisæum; et
si, 4. Reg. 2. à pueris subsannetur. Sic & Do-
mino euenit, à ciuib[us] fastidito.

Tertio. Ideo non fecit in patria: quia 3. *Deus non*
A&t. 10 in veritate compri, quia non est per-
sona. 1. sonarum acceptor Deus. 1. Ita Herodiani;
Matth. 22. Magister scimus. qui a verax es, &
riam Dei in veritate doces: & non est tibi cura
de aliquo: non enim respicit personam homi-
num. 2. Job 31. Deus non accipit personas Prin-
cipum. Eodem vultu respicit pauperum ta-
bernas, regumque turres. 3. Ita & Rex Iosa-
phat ad regni præfides, 3. Par. 19. Non est a
pud Deū nostrū iniquitas; nec personarū acce-
ptio: nec cupido munerum: quasi dicat; pari
modo vñsequa lâce iustitiâ administratis.

Facebant igitur curiosæ quæstiones:
cur facit hoc Deus? Cur istud? &c. Aequa
Deus voluntate succurrit Sareptanae pau-
perculæ, 3. Regum 38. & Naamano Prin-
cipi Syro.

PARS III.

De miraculis ex dono gratis dato.

Poenagulae.

I. Porro similiter dicamus: Quanta audiuius facta in gulosos: fac & hic. Adam eieisti ex paradiſo, Gen. 3 Esau. Genesis 25. ob edulium lentis abiecisti: Epu-
lonem, Luce 26. ad inferos proturbaſti. Balthasarum, Dan. 5. comediam occidiſti. Cur non modo similia in lurcones similes?

*Pseudo-
propheta-
rum.*

Quanta audiuius facta in falsos prophetas. Et quidem, 3. Regum 18. in 400. Baalitas. 2. In profanos Esau posteros: Genesis 27. In Cain, Genesis 4. In persecutores iustorum Aegyptios. Exod. 14 In fornicatricem lezabelem, 4. Reg. 9. In ha-
reticos atatum superiorum, ac nostra memoria: fac & bichodieque.

*Cur mira-
cula in
primitiva
Ecclesia.
Figura.*

II. Quanta audiuius facta in primitiva Ecclesia? Ni mirum isti tunc initia ne-
cessaria, cum oleum & lumen nondum in magna lampade Ecclesia abundaret.
1. Figuram gessit nascentis Ecclesiae vi-
dua Sunamitidis, 4. Reg. 4. cui paupercula oleum auxit Elisaeus: Ita S. Spiritus cum visibiliter in parvulam Ecclesiam descendisset, ad auxit illis & fidei, & charitatis oleum: adeo, ut Iudaei vasa id o-
mne capere non possent: sed necesse es-
set etiam aliunde sumere mutuo, & gen-
tes vocare ad Ecclesiam. Act. 13. Ecce con-
uertimur ad gentes: Quin imo Psalm. 18. In
omnem terram exiuit sonus eorum. Quod quam grande miraculum? Idem vero
hodieque durat.

2. Simile praestitit Elias, 3. Regum 17. Sa-
reptanæ viduae, apud eam commoratus. Nam ei hydria farina non defecit; & lecythus olei non est immunitus. Ita in Ecclesia Spiritus non immunitur usq; ad consumma-
tionem.

*S. Spiritus
quater
missus.*

III. Quanta igitur audiuius facta in Ca-
pharnaum Ecclesiae? Quater namque

visus descendere Spiritus. In Baptismo, Ivan. 1. In transfiguratione: Matt. 17: In Pé-
tecoste. Act. 1. Denique per miracula, qua indies designantur.

Quanta fecit Iesus viuens? quanta mo-
riens? Instar Samsonis, Jud. 16. omnia co-
cutientis, & philistinam euertentis do-
mum, cum moreretur: Ita Dominus or-
bem tremefecit: euertitq; Synagogam,
ac idolatriam, moriens.

IV. Porro quanta audiuius facta ab A-
postolis? Petrus, Act. 3. claudū natū stitit Apoſto-
verbo: umbra, cap. 5. morbos depulit. Ab rum.
Angelo, cap. 13. carcere educitur: paraly-
ticum, cap. 9. in Lydda restitutus ad vires:
ad vitam Thabitam in Ioppe.

Quanta Paulus? 2. Cor. 12. In tertium cœlum rapitur. Carceri eripitur, Act. 16. Reparat claudum Lystris, cap. 14. Pytho-
nissiam cap. 16. exorcisat. Euthychum suscitat mortuum, cap. 26. Naufragos in mari Cretico eripit, cap. 27. Viperam in Melita edomat, c. 28. Cætera, & cæteros fileo Apostolos, eorumq; posteros.

V. Quanta hodieque eduntur in orbe, Miracula in Ecclesia? In orbe naturalia: in Ecclesia Naturæ. supernatura quanta? Sileo ista. Quia, vt ait August. tract. 24. in Ioann: Quia solita sunt; mira non sunt.

Hæc vero in Ecclesia quanta? Mortui Ecclesia resurgunt peccatores: cœlo ignis gratiæ gratu dā-
descendit: Eucharistia quantum mira-
culū? &c. Et ista in domo Saraptae vi-
duæ, Ecclesiæ, quoad gratias gratis datas.

PARS IV.

De miraculis gratum facientibus.

I. Quidam vero in Palatio Naaman Sy-
ri, quo ad Baptismum, & ad gratias
gratum facientes? Hic, cur hunc saluat,
non illum? Cur hunc ex Christianis
nasci, ex Saracenis istum vult, ac bapti-
zari? Primo certum habe, vbique gen-
tium cuique satis adesse Deum, ut salua-

xi

In omni
lege, loco,
gente, tem-
pore salu-
ti.

ri possit, dummodo velit. Habent salui-
ficam Christiani fidem, Iudei legem,
gentiles naturæ lumen: Nam *signatum est*
super nos lumen vultus tui Domine. In exitu
Israel de Aegypto, Exod. 14. nubes ignea
præiit: symbolum ea fidei nostræ fuit.
Magos stella antecedebat, Matth. 2. item fi-
dei nostræ signum. Illi in lege, imo tunc
in natura; vt & hi. In lege Iosias Rex vi-
tam mutat in melius vellectulo affixus.
4. Regum 21. Rursus naturæ ductu ostendit
Deum: in Naaman figura est. 4. Regum
5. Eius captiuia ait: *Vt in am fuissest Dominus*
meus ad prophetam, qui est in Samaria, profe-
teto curasse eum à lepra. Ita cuique suggerit
ad salutem, & mundationem necessaria
instinctus nature, vt ex Syria transeat
gentilitia, hæreticaque, ad Samariam Ec-
clesia; Ita, vt sint inexcusabiles, Roman. 2.

Non igitur ullam vult creaturam per-
di Deus: *Vult omnes homines salvos fieri*. Id-
circo Genes. 19. Misiit Angelos in Sodo-
mam: Moysen, Exod. 5. in Aegyptum.
Danielem, cap. 5. in Babylonem; Eliam, 3.
Reg. 17. in Sareptam: Eliseum, 4. Regum 4.
in Sunam: Ionam, capit. 4. in Niniuen: Ie-
sum: Iohann. 4. in Samariam: Apostolos in
mundum vniuersum. Iesus paradisum rese-
rauit, & cœlos fidelibus, orbem fidei, &
fidem orbita aperuit: Et ista miraculis,
quaæ hodieque operantur. Verere igitur
homo sciscitari, quare hoc, illudve facit
Deus?

FERIA III. POST DOMINICAM

III. Quadragesimæ.

Si peccauerit in te frater tuus, vade,
& corripe eum inter te, & ipsum
solum. Matth. 18.

D

Eus Exod. 23. præcepit: quianimal
proximi quodcumque vagum per
agros viderit eberare; id protinus ad
possessorem adduceret; quo sit indem-

ne. Ita cuique Deus hic mandat de proximo
suo aberrante, vt correptum eum redu-
cat ad mentem, ac Dominum.

Super quo nos

- I. De Admonitionum vtilitate.
- II. De Correctione fraterna.
- III. De excommunicatione.

P A R S I.

De Admonitionum vtilitate.

I. **P**laton rogantiamico, quid sibi gra- Reprehen-
tilissimum præstari vellet, ait: *Si quod si.*
in me indecens videris, id libere arguas. Chri- 1. *Gratia.*
stiane! At non hoc, arguentem vitia red-
arguere. Quin isti hoc nec ethnicum est.
2. Apelles, quicquid pingebat, in publicū exponebat; vt apta, ineptaq; audiret iu- 2. *Vtilis.*
dicia, sicq; disceret: Ita cupientem profi-
cere, delectet obseruari, ac arguiuiste, si-
ue iniuste: vtroque proficit.

1. Lilio Druso Romæ Tribuno plebis, Exempla
ædificanti palatium ait architectus: sic *infidelium*.
struam vt nulli in domum sit prospectus: Et Drusus. Imo sic strue, vt omnibus vltro pateat introspectio. Adeo propatulo
ago omnia, vt à popul. Roman. iudicari
queant acta mea. Teste Velleio Pat. lib. 2. 2.
Alexand. Magnus ministrum ab annis
XII. dimisit; quod nullum vñquam in i-
po vitium arguisset. Et principes tole-
rarent assentatores aulicos: 4. Dispar A-
lexandro Herodes: qui Baptistæ vocem
hanc: Marc. 6. Non licet tibi habere vxorem
fratris tui: ferre nequibat.

1. At David, 2. Reg. 12. audiit Nathan; *Fidelium.*
flensque ait: Peccavi; 2. Heli, 1. Reg. 3. audi-
to Samuele ait: Dominus est; quod bonum est
in oculis suis faciat. 3. Ezechias, 4. Reg. 20.
grauiiter ab Isaia, ob thesauros Assyriis
superbe ostensos, reprehensus, placide
ait: Bonus sermo Domini, quem locutus es:
quasi dicar peccavi: ecce ego inflagella para-
tus sum. Discite igitur fraterne moneri, &
monere; sicque ab iniuicem proficere,

P A R S